

De Tao van de Digitale Kunstenaar

In de oude wereld vroeg een leerling aan de meester:

"Meester, bent u een programmeur?"

De meester glimlachte.

"Soms."

"Maar u schrijft ook."

"Soms."

"En u ontwerpt systemen."

"Ook dat."

De leerling fronste.

"Wat bent u dan werkelijk?"

De meester keek naar de horizon.

"Een kunstenaar."

De leerling moest lachen.

"Een kunstenaar?"

Hij keek naar de laptop van de meester.

"Maar u schildert niet."

"U beeldhouwt niet."

"U bespeelt geen instrument."

De meester glimlachte.

"Dat denk jij."

De volgende ochtend namen zij plaats in een stille ruimte.

Op tafel stond slechts een computer.

Geen verf.

Geen klei.

Geen canvas.

Geen gereedschap.

Alleen een toetsenbord.

"Wat zie je?"

vroeg de meester.

"Een computer."

De meester schudde zijn hoofd.

"Ik zie een penseel."

De leerling begreep het niet.

Dus keek hij toe.

De meester begon te schrijven.

Geen code.

Geen specificaties.

Geen ontwerpen.

Alleen woorden.

Zinnen.

Ideeën.

Intenties.

Vragen.

Verlangens.

Visies.

Terwijl hij schreef, gebeurde er iets vreemds.

Uit de woorden ontstonden schermen.

Uit de schermen ontstonden processen.

Uit de processen ontstonden systemen.

Wat eerst slechts een gedachte was geweest,
begon vorm te krijgen.

De leerling keek vol verwondering toe.

"Hoe kan dit?"

vroeg hij.

De meester glimlachte.

"Eeuwenlang gebruikten mensen hun handen
om de wereld vorm te geven."

Hij wees naar het scherm.

"Nu gebruiken zij steeds vaker hun taal."

Ze liepen naar buiten.

Onder een boom ging de meester zitten.

"Vroeger moest een mens eerst leren bouwen."

"Ja."

"Daarna moest hij leren ontwerpen."

"Ja."

"Daarna moest hij leren programmeren."

De meester keek naar de lucht.

"Maar vandaag ontstaat iets nieuws."

De leerling luisterde aandachtig.

"Wat dan?"

"De afstand tussen verbeelding en werkelijkheid
wordt steeds kleiner."

De wind speelde met de bladeren.

"Steeds vaker wordt taal
de brug tussen beide."

Ze liepen verder.

Onderweg ontmoetten zij een schilder.

De man droeg verf op een doek aan.

Even verderop zat een componist.

Hij schreef muziek.

Nog verderop werkte een architect aan een gebouw.

De meester keek naar de leerling.

"Wat hebben zij gemeen?"

"Zij creëren."

"Precies."

De meester wees vervolgens naar een jonge ontwikkelaar.
De jongen beschreef een idee.
Een intelligent systeem begon te bouwen.
De leerling keek verbaasd.
"Is hij ook een kunstenaar?"
De meester glimlachte.
"Waarom niet?"

Ze gingen zitten aan een rivier.
Het water stroomde onverstoord richting zee.
Toen sprak de meester:
"Veel mensen denken
dat technologie tegenover creativiteit staat."
De leerling knikte.
Dat hoorde hij vaak.
De meester lachte zacht.
"Maar een penseel maakt niemand kunstenaar."
"Nee."
"Een viool maakt niemand musicus."
"Nee."
"En een computer maakt niemand schepper."
De wind streek over het water.
"Creativiteit zat altijd al in de mens."

De zon begon langzaam te zakken.
Het water kleurde goud.
Toen vroeg de leerling:
"Wat maakt een digitale kunstenaar anders?"
De meester dacht even na.
Daarna antwoordde hij:
"De digitale kunstenaar bouwt niet alleen systemen."
Hij wees naar zijn hart.
"Hij bouwt mogelijkheden."

De leerling werd stil.
Hij dacht aan alle ideeën
die nooit werkelijkheid waren geworden
omdat de middelen ontbraken.
Aan alle dromen
die gevangen waren gebleven in notitieboeken.
Aan alle oplossingen
die nooit gebouwd werden.

Plotseling begreep hij iets.
De ware revolutie zat niet in de technologie.
De ware revolutie zat in de toegang.

In de mogelijkheid
om een gedachte sneller dan ooit
tot leven te brengen.

De eerste sterren verschenen.
De meester stond op.
"Onthoud dit."
"De schilder gebruikt verf."
"De schrijver gebruikt woorden."
"De musicus gebruikt klanken."
Hij keek naar het scherm dat zacht oplichtte.
"En de digitale kunstenaar gebruikt taal
om mogelijkheden te scheppen."
De leerling keek omhoog.
Voor het eerst zag hij technologie niet als een machine.
Maar als een verlengstuk van menselijke creativiteit.

En hij begreep:
dat de mooiste systemen
niet ontstaan uit code.
Niet uit software.
Niet uit algoritmes.
Maar uit verbeelding.
Want voordat iets gebouwd wordt,
moet iemand het eerst kunnen zien.

De onbewuste mens ziet een computer.
De digitale kunstenaar ziet een penseel.
De onbewuste mens ziet code.
De digitale kunstenaar ziet mogelijkheden.
Want technologie is slechts gereedschap.
Bewustzijn bepaalt wat ermee wordt geschapen.
Daarom vraagt de wijze niet:
"Wat kan deze technologie?"
Maar:
"Welke wereld wil ik ermee creëren?"
Want iedere grote creatie
begint als een gedachte
in de geest van een kunstenaar. 